

Затверджено  
Рішення міської ради  
від 1 липня 2022 року  
№ 11

*Програма  
профілактики сказу на 2022-2026 роки  
по Деражнянській міській територіальній громаді*

**м. Деражня  
2022 року**

## Загальна частина

Важливе значення у забезпеченні здоров'я населення громади мають профілактичні заходи профілактики інфекційних хвороб, однією із яких є сказ.

Сказ - це надзвичайно небезпечне вірусне захворювання всіх теплокровних тварин і людини. Характеризується гострим перебігом, ураженням центральної нервової системи і закінчується летально. Основним джерелом інфекції є хворі на сказ тварини – головним чином лисиці, бездомні собаки і коти.

Головними існуючими заходами попередження та профілактики виникнення, та розповсюдження захворювання в зонах неблагополучних по сказу є проведення вакцинації домашніх тварин, а також доведення до обґрунтованої норми чисельності популяції червоної лисиці 0,5-1 особина на 1 тисячу гектарів угідь.

Єдиним і основним заходом попередження виникнення захворювання в людей є вчасне надання антирабічної допомоги громадянам постраждалим від укусів хворих на сказ тварин (у вигляді застосування вакцин і антирабічного імуноглобуліну).

Провівши ретроспективний аналіз захворюваності на сказ за 2016-2021 роки, на території громади можна констатувати, що ситуація зі сказу в цих роках загострена, і має тенденцію до зростання, що може призвести в 2022-2025 роках до підвищення кількості зараження небезпечною інфекцією жителів міста, та громади в цілому.

Так за період 2013-2015 років, в ЦРЛ звернулося за антирабічною допомогою 140 громадян, покусаних хворими на сказ, та підозрілими в захворюванні тваринами, лікувально-профілактична допомога була призначена 28 особам, за період 2016-2021 років за антирабічною допомогою звернулося 267 осіб, і лікувально-профілактична допомога по епідпоказниках була призначена уже 79 особам, в т.ч. із них 12 дітей. За період 2021 року звернулась 31 особа, допомога надавалась 9 особам, що говорить про тенденцію до зростання кількості випадків надання допомоги при загрозі зараження сказом.

Згідно наказу МОЗ України №595 від 16.09.2021 року «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості і обігу медичних імунобіологічних препаратів», антирабічні щеплення відносяться до щеплень, які призначаються по епідпоказах. Згідно даного наказу, щеплювальний матеріал закупляється за рахунок коштів з місцевого бюджету.

Повний курс лікування на даний час, при введенні п'яти доз антирабічної вакцини та антирабічного імуноглобуліну становить разом 8147 грн. на одного постраждалого.

В разі не проведення вакцинації собак і котів, і як наслідок виникнення спалахів захворювання на сказ, може затратитись щорічно значна

сума коштів, при наданні лікувальної допомоги постраждалим особам, яка буде необхідна для збереження життя та здоров'я людей.

Програма спрямована на посилення заходів по профілактиці і боротьбі зі сказом, та більш тісної координації зусиль по вирішенню цієї проблеми між органами державної влади та місцевого самоврядування, власниками тварин – незалежно від форми власності, товариством мисливців та рибалок, а також іншими зацікавленими органами та службами.

Не відпрацьованість механізму чіткої взаємодії виконання кожною ланкою покладених на неї завдань, відсутність достатнього фінансування і виконання не в повному обсязі передбачених заходів ведуть до загострення ситуації зі сказом серед диких та домашніх тварин, що може привести до небезпеки виникнення захворювання серед людей.

## **Мета та основні завдання програми**

Кінцевою метою програми є унеможливлення виникнення сказу серед тварин і людей.

За допомогою Деражнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини забезпечити вчасне проведення профілактичних заходів у вигляді вакцинації домашніх тварин (собак і котів, а у випадку необхідності, при підозрі захворювання на сказ, усіх контактних тварин) - начальник Деражнянської РДЛВМ Шкабара О.І.

## **Ключові проблеми у виконанні програми**

Для досягнення кінцевого результату, а саме зменшення ризику виникнення сказу на території громади, необхідно вирішити наступне:

- забезпечити коштами для придбання лікарського засобу (препарат – вакцина «Рабістар» проти сказу тварин) Деражнянську районну державну лікарню ветеринарної медицини, яка займатиметься вакцинацією домашніх тварин в господарствах різних форм власності, шляхом виділення коштів у розмірі 85тис.500грн.-90тис. для закупівлі 4.5тис. доз антирабічної вакцини.
- Відповідальній особі Шкабара О.І. надавати щорічний звіт про використання коштів на сесії міської ради.

## **Критерії досягнення Програми**

Критеріями досягнення програми є попередження та зменшення проявів сказу серед тварин і як наслідок зведення до мінімуму ризику завдання шкоди життю і здоров'ю людей на територію громади.

## **Фінансове забезпечення та потреба в коштах на виконання програми.**

Фінансування програми здійснюється за рахунок коштів міського бюджету та інших джерел, не заборонених чинним законодавством, а саме:

назва	2022р.	2023р	2024р	2025р.	2026р.
Лікарський засіб (препарат – вакцина «Рабістар» проти сказу тварин).	122,5тис.	130тис.	130тис.	130тис.	130тис.
Придбання паливно-мастильних матеріалів	12,0 тис.	15,0 тис.	15,0 тис	15,0 тис	15,0 тис
Стерилізація бродячих котів і собак	10.0 тис.	12.0 тис.	12,0 тис.	12,0 тис	12,0 тис
<b>ВСЬОГО</b>	144,5 тис.	155,0 тис.	155,0 тис.	155,0 тис.	155,0 тис.

### **Очікуваний економічний ефект Програми. Основні прогнозовані показники.**

При спланованій, активній роботі Деражнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини (по проведенню вакцинації домашніх тварин, локалізації вогнищ можливого виникнення захворювання на сказ), при підтримці органів місцевого самоврядування, комунальних служб, РО УТМР можливі очікувані заплановані результати.

Щорічне фінансове забезпечення програми дасть змогу здійснити вакцинацію 4500 голів домашніх тварин, а головне знизить ризики зараження, та не допустити захворювання людей на сказ.

Лікувальна антирабічна допомога за період 2016-2021р. надавалась 79 особам, що в середньому складає 13 осіб в рік, та в фінансовому еквіваленті на повний курс лікування станом на даний час складає 8147 грн. на одну особу.

Таким чином, витративши в 2022-2026 роках щорічно по 85 – 90тис. гривень з міського бюджету ми можемо заощадити витрати від 20 до 25 тис. грн. державних коштів на закупівлю щеплювального матеріалу для людей

(імуноглобуліну, вакцини). А саме головне – ми збережемо здоров'я і життя наших громадян, яке є безцінним !

### Заходи щодо реалізації Програми

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Виконавець
1	Виносити питання щодо боротьби та профілактики сказу на розгляд органів місцевого самоврядування та на засідання державних протиепідемічних та протиепізоотичних комісій.	Постійно	Деражнянська районна державна лікарня ветеринарної медицини
2.	Забезпечити проведення профілактичної та в разі необхідності вимушеної вакцинації тварин в господарствах різних форм власності.	Згідно плану щеплень та чинної інструкції вакцини	Деражнянська районна державна лікарня ветеринарної медицини
3.	Забезпечити клінічний огляд та карантинування тварин, які покусали людей чи тварин. Своєчасно повідомляти медичні установи про результати нагляду.	постійно	Деражнянська районна державна лікарня ветеринарної медицини
4.	Підвищити вимогливість до працівників лісового господарства, користувачів мисливських угідь, щодо своєчасного виявлення і недопущення захворювання тварин на сказ.	постійно	Деражнянська РО УТМР, Хмельницьке ЛМГ
5.	Забезпечувати проведення антирабічної допомоги населенню та інформування профілактики сказу серед людей.	Щорічно	КНП "Деражнянська МБЛ", "КНП ДЦПМСДДМРХО"

6.	Здійснювати контроль за дотриманням громадянами, підприємствами, установами, організаціями Правил утримання собак та котів в населених пунктах.	постійно	Виконавчий комітет Деражнянської міської ради, сектор поліцейської діяльності № 1 відділу поліції № 3 ХРУП ГУ НП в Хмельницькій області, Деражнянське У ГУ ДПС в Хмельницькій області.
----	---	----------	--

**Міський голова**

**Андрій КОВПАК**